

Nota

Voor burgemeester en wethouders

Nummer: 15INT00975

Datum vergadering:

Nota openbaar: Ja 28 APR. 2015

► **Onderwerp: Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Hellendoorn 2015**

Advies:

1. Instemmen met bijgevoegd concept van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Hellendoorn 2015.
2. Instemmen met bijgevoegd concept van wijziging van artikel 16 van de Verordening maatregelen en boeten Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Hellendoorn 2015 en artikel 2 van de Verordening behandeling bezwaarschriften sociaal domein, 2014;
3. Het concept van de verordening en wijzigingen van de verordeningen om advies voorleggen aan de commissie SLZ.
4. Met inachtneming van het advies van de commissie de gemeenteraad voorstellen de Re-integratieverordening en de wijzigingen van de onder 2 genoemde verordeningen vast te stellen en deze in werking laten treden per 1 juli 2015 conform bijgevoegd concept-raadsvoorstel.

Besluit B en W:

conform advies

Korte samenvatting:

Door middel van dit voorstel wordt de gemeenteraad gevraagd de nieuwe re-integratieverordening op grond van de Participatiewet vast te stellen. In deze verordening wordt aangegeven welke middelen de gemeente kan inzetten om de uitstroom van uitkeringsgerechtigden richting betaald werk of hun participatie in de samenleving met behulp van onbetaald werk te bevorderen. Naast de al langer bestaande gemeentelijke instrumenten zijn hierbij ook de nieuwe instrumenten die voortvloeien uit de Participatiewet (zoals loonkostensubsidie en beschut werken) meegenomen. De inhoud van het instrumentarium is binnen de arbeidsmarktregio Twente afgestemd. Na vaststelling door de raad kan deze verordening per 1 juli 2015 in werking treden.

De redactie van artikel 16 (recidive) van de Verordening maatregelen en boeten Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Hellendoorn 2015 is niet sluitend voor alle situaties. Door de wijziging van dit artikel wordt dit ondervangen.

De voorgaande wijzigingen nopen tot aanpassing van artikel 2 van de Verordening behandeling bezwaarschriften sociaal domein 2014. Tevens is het artikel geactualiseerd.

Aanleiding:

Op basis van de Participatiewet moet de gemeente een nieuwe re-integratieverordening opstellen. In de nota over de vaststelling van verordeningen in verband met de invoering van de Participatiewet is aangekondigd dat in een nader voorstel aan uw college zou worden ingegaan op de re-integratieverordening (inclusief loonkostensubsidie en het nieuwe beschut werken). Deze nota voorziet hierin. Op basis van de wet dient deze verordening uiterlijk 1 juli 2015 te worden vastgesteld.

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om artikel 16 van Verordening maatregelen en boeten Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Hellendoorn 2015 en artikel 2 van Verordening behandeling bezwaarschriften sociaal domein 2014 aan te passen.

Relevante eerdere besluiten:

- 25 november 2014 (14INT05447): Vaststelling verordeningen in verband met invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015.
- 2 december 2014 (14INT05060): vaststelling Kadernota Participatiewet 2015-2018.
- 13 januari 2015: vaststelling Verordening maatregelen en boeten Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Hellendoorn 2015 vastgesteld

Doelstelling:

Door het vaststellen van een nieuwe Re-integratieverordening en aanpassing van de Verordening maatregelen en boeten Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Hellendoorn 2015 wordt het gemeentelijke instrumentarium in overeenstemming gebracht met de Participatiewet.

Oplossing:

Op basis van de Participatiewet is de gemeenteraad verplicht om bij verordening regels vast te stellen met betrekking tot de volgende voorzieningen:

- persoonlijke ondersteuning en het aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling;
- scholing of opleiding van werkloze werkzoekenden;
- de premie voor het verrichten van onbetaalde arbeid;
- de participatievoorziening beschut werk (nieuw beschut);
- de loonkostensubsidie;
- de no riskpolis voor werkgevers.

Nadere uitwerking van deze regels kan door de gemeenteraad aan het college worden opgedragen, bijvoorbeeld door het vaststellen van nadere beleidsregels. De Re-integratieverordening moet uiterlijk 1 juli 2015 zijn vastgesteld, de nadere beleidsregels zijn niet verplicht en kunnen dus ook later worden vastgesteld.

Op basis van een model van de VNG is in het najaar 2014 al gewerkt aan een nieuwe verordening. Omdat diverse onderwerpen ook landelijk nog niet volledig waren afgerond, en gezien de toegestane overgangstermijn tot 1 juli 2015, hebben de meeste gemeenten in Twente (met uitzondering van Hengelo, Enschede en Oldenzaal) er voor gekozen met de vaststelling van de nieuwe re-integratieverordening te wachten tot voorjaar 2015. Voordeel hiervan is dat de laatste wijzigingen, zoals de nadere afspraken die binnen de landelijke Werkkamer zijn gemaakt over de No Risk polis, nog in de verordening konden worden meegenomen. Bovendien kon de extra tijd worden benut om meer aandacht te geven aan regionale afstemming van de verordeningen. Dit is van belang, omdat de Participatiewet verplicht tot regionale samenwerking, waaronder één werkgeversbenadering en één regionaal geldend instrumentarium aan voorzieningen. De basis voor die instrumenten ligt in de door de gemeenteraad vast te stellen verordening.

Bijgaand treft u de concept-verordening aan die is voorbereid door de gemeenten Rijssen-Holten, Hellendoorn en Almelo, waarbij is gelet op het VNG-model, op de door Hengelo, Enschede en Oldenzaal al eerder vastgestelde verordeningen, en op de laatste wijzigingen van rijkswege. Binnen de subregio Almelo heeft over deze concept-verordening overleg plaatsgevonden.

In een brief aan de gemeenteraad d.d. 10 november 2014 heeft de Wajong-groep van de FNV, mede als reactie op de VNG-model re-integratieverordening, de aandacht gevraagd voor diverse zaken die voor mensen met een arbeidsbeperking heel belangrijk zijn. Een drietal punten hebben géén betrekking op de re-integratieverordening, maar op de verordening studietoelage, op de maatregelenverordening (afzien van sancties als redelijkerwijs geen sprake is van verwijtbaarheid) en op de verordening tegenprestatie (terughoudendheid met het opleggen van een tegenprestatie voor mensen met een beperking). Naar onze mening wordt aan deze punten voldoende tegemoet gekomen in de genoemde, eerder vastgestelde, verordeningen.

Toegesplitst op de re-integratieverordening wordt specifiek aandacht gevraagd voor:

1. het nieuwe beschut werken en invulling geven aan de zorgplicht voor deze doelgroep;

2. het inzetten van de no-riskpolis voor de gehele doelgroep van mensen met een beperking, zonder onderscheid naar de zwaarte van de beperking;
3. het inzetten van job-coaching van mensen met een beperking door gekwalificeerde medewerkers, en dit voort te zetten zolang dit nodig is;
4. het regelen van (administratieve) ondersteuning voor mensen met een beperking bij het aanvragen van uitkeringen of begeleiding naar werk;
5. het regelen dat bij nieuwe bijstandsaanvragen wordt onderzocht of sprake is van mensen met een beperking, met keuring op arbeidsvermogen door het UWV of een andere gecertificeerde keuringsinstantie;
6. regelen dat de loonwaardemetingen plaatsvinden door onafhankelijke deskundigen;
7. het toepassen van de wettelijke mogelijkheid van een extra vrijlating van inkomsten voor mensen meteen vastgestelde arbeidsbeperking en urenbeperking.

Deze punten zijn meegenomen bij de voorbereiding van de nu voorliggende verordening, met dien verstande dat wel rekening moet worden gehouden met het beperkte financiële kader, en met de recente landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de No-Riskpolis.

De belangrijkste nieuwe instrumenten uit deze verordening zijn het nieuwe beschut werken en de loonkostensubsidies (al dan niet in combinatie met een garantiebaan). Met betrekking tot die instrumenten wordt het volgende opgemerkt:

Beschut werken

Beschut werken wordt geregeld in artikel 14 van de verordening. De hierin opgenomen tekst komt overeen met het VNG-model en de verordening van de eerder genoemde drie gemeenten. Deze tekst is zodanig geformuleerd dat de gemeenten hiermee de ruimte houden om eerst jaarlijks te bepalen welk budget hiervoor beschikbaar is, en pas daarna de procedures van voorselectie en aanmelding van kandidaten bij het UWV in gang te zetten.

Overigens is voor de ontwikkeling van het nieuwe beschut werken een regionale werkgroep gevormd om:

- a) te adviseren over de criteria voor de bepaling van de doelgroep. Dit gelet op het beperkte aantal plaatsen ten opzichte van het grote aantal gegadigden hiervoor;
- b) over de organisatie en financiering van de uitvoering;
- c) over de invulling van het werkgeverschap.

Naar verwachting brengt deze werkgroep komend najaar een inhoudelijk advies uit. Vooruitlopend daarop wordt voorgesteld om de nieuwe doelgroep schoolverlaters (afkomstig van het Voortgezet Speciaal Onderwijs en het Praktijkonderwijs) zo snel mogelijk op (onbetaalde) stageplaatsen onder te brengen, waar men met behoud van uitkering werkervaring kan opdoen. Hiervoor wordt een projectopzet ontwikkeld in samenwerking met SOWECO c.q. de SW-bedrijven in Twente.

Loonkostensubsidie

De loonkostensubsidie (LKS) wordt geregeld in artikel 8 van de verordening. Dit artikel is wettelijk verplicht, en regelt zowel de vaststelling wie tot de doelgroep LKS behoort (bevoegdheid college, advisering door UWV alleen verplicht als hiermee een garantiebaan wordt ingevuld) als ook de loonwaardemeting (waarvoor regionaal één uniform systeem moet worden gekozen).

Deze subsidie is onder meer bedoeld om garantiebanen mogelijk te maken, maar kan volgens de wet ook worden toegepast voor kandidaten die volgens het UWV niet tot de doelgroep garantiebanen behoren, maar waarvan de gemeente vaststelt dat er toch sprake is van arbeidsbeperkingen. Uit eerste verkenningen van de doelgroep voor de garantiebanen blijkt dat het UWV (op basis van voorschriften van het ministerie) erg scherpe criteria hanteert. Over deze problematiek vindt nog nader overleg plaats, zowel op landelijk als op regionaal niveau. Het ministerie heeft toegezegd dit knelpunt te onderzoeken en hier op korte termijn op te reageren.

NB: Aanvullend op de wettelijke loonkostensubsidie vindt regionaal nog overleg plaats over een voorstel om voor de personen met een loonwaarde van meer dan 80 % een aanvullende, incidentele plaatsingssubsidie te verstrekken. De hoogte van die subsidie wordt niet berekend op basis van loonwaarde, maar op

basis van de werkloosheidsduur. De gemeentelijke bijdrage voor die personen is beperkt, en wordt - anders dan de wettelijke LKS - niet betaald uit het BUIG-budget, maar uit het Participatiebudget. In regionaal overleg is afgesproken deze aanvullende plaatsingssubsidie niet rechtstreeks in de verordening op te nemen, maar in de door de colleges nog vast te stellen beleidsregels.

Hoewel sprake is van één regionaal afgestemd model, bevat de verordening een aantal punten waarin expliciet om een lokale keuze wordt gevraagd. Deze punten leggen wij aan u voor.

- Artikel 2 lid 4: Verslaglegging aan de gemeenteraad. Hoewel dit niet expliciet verplicht is, stuurt het Rijk wel op horizontale verantwoording richting de gemeenteraden. In de verordening is opgenomen dat hierover periodiek gerapporteerd wordt, waarbij de invulling wordt afgestemd op de lokale beleids- en verantwoordingscyclus. In de toelichting is opgenomen dat een inhoudelijke verantwoording en evaluatie kan worden aangeboden na twee jaar, vergelijkbaar met de hierover opgenomen bepalingen in de verordening WMO en de verordening tegenprestatie.
- Artikel 4 lid 1: Vaststelling van een beleidsplan en/of jaarlijks uitvoeringsprogramma. Is niet wettelijk verplicht, maar sluit wel aan bij het VNG-model en de binnen onze gemeente ingevoerde werkwijze. Voorgesteld wordt om dit over te nemen.
- Artikelen 5, 6, 7: In deze artikelen worden instrumenten als de proefplaatsing, werkstages en de detachingsbaan geregeld. Deze artikelen zijn niet wettelijk verplicht, maar sluiten wel aan bij het VNG-model, en passen binnen de systematiek van de Participatiewet. Voorgesteld wordt deze artikelen conform het voorstel over te nemen, omdat dit belangrijke instrumenten zijn voor toeleiding en plaatsing van werklozen.
- Artikel 9: No-Riskpolis. Landelijk is geregeld dat hiervoor gebruik gemaakt wordt van de No-riskpolis van het UWV, echter alleen voor zover het gaat om de doelgroep van de garantiebanen. In verband hiermee is in de verordening opgenomen dat het treffen van eventuele nadere regelingen wordt opgedragen aan het college.
- Artikel 11: Verwervingskosten. Dit artikel staat niet in het VNG-model, maar is ingevoegd om de mogelijkheid te scheppen om bijvoorbeeld een reiskostenvergoeding of een bijdrage in verhuiskosten te verstrekken aan werklozen die elders een baan aanvaardden. Als zij daardoor daadwerkelijk uit de uitkering raken (en blijven) kan het lonend zijn om incidenteel bij te dragen in dergelijke kosten.
- Artikel 15: In dit artikel wordt de premie voor de participatieplaats geregeld, waarvan de hoogte volgens de wet door de raad moet worden vastgesteld. Mede gelet op de in de regio genoemde bedragen wordt hier voorgesteld de premie vast te stellen op een bedrag van € 120,- per zes maanden bij meer dan 18 uur inzet per week.
- Artikel 17: Innovatie. Dit artikel staat niet in het VNG-model, maar is, naar voorbeeld van enkele andere gemeenten buiten onze regio, opgenomen om ruimte te creëren voor innovatieve experimenten om de participatie te bevorderen. In dit kader kan worden gedacht aan nieuwe oplossingen voortvloeiend uit bijvoorbeeld de ontbijtsessies met het bedrijfsleven.

Het concept van dit voorstel is besproken in het Cliëntenplatform Werk en Inkomen in een extra vergadering op maandag 20 april jl. Het platform kan zich vinden in de voorliggende verordening, maar heeft wel aangegeven van ze van de verdere uitwerking van het beschut werken en de verschillende beleidsregels op de hoogte wil worden gehouden

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om artikel 16 van Verordening maatregelen en boeten Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Hellendoorn 2015 en artikel 2 van Verordening behandeling bezwaarschriften sociaal domein 2014 aan te passen. Artikel 16 van de "Maatregelenverordening" is niet sluitend voor alle gevallen van recidive. Met deze wijziging wordt dit ondervangen. Bij recidive wordt in eerste instantie de hoogte van de maatregel verhoogd en voor zover dat niet mogelijk is wordt de duur van de maatregel verlengd. Wijziging van artikel 2 van de "bezwaarschriftenverordening" vloeit voort uit de vaststelling van de Re-integratieverordening en is verder geactualiseerd.

Effecten:

Door de bestaande re-integratieverordening 2012, de verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wet Sociale Werkvoorziening en de verordening wachtlijstbeheer Wet sociale werkvoorziening gemeente Hellendoorn 2010 in te trekken en één nieuwe re-integratieverordening op basis van de Participatiewet vast te stellen wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om deze regelingen uiterlijk per 1 juli 2015 in overeenstemming met de nieuwe wetgeving. De nieuwe verordening treedt na vaststelling in werking met ingang van 1 juli 2015.

Planning:

Het concept van de verordening is regionaal afgestemd en besproken in het cliëntenplatform. Na behandeling in uw college wordt het concept geagendeerd voor de commissie SLZ in de vergadering van 26 mei a.s. en vervolgens vindt behandeling plaats in de raadsvergadering van 9 juni 2015.

Financiële consequenties:

De uitvoering van het beleid en het beschikbare financieel kader wordt geregeld in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Voor 2015 is dit kader in de vergadering van 27 januari 2015, kenmerk 15INT00272, door uw college vastgesteld.

Personele consequenties:

--

Juridische consequenties:

De re-integratieverordening 2012, de verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wet Sociale Werkvoorziening en de verordening wachtlijstbeheer Wet sociale werkvoorziening gemeente Hellendoorn 2010 gelden tot en met 30 juni 2015. De nieuwe re-integratieverordening treedt in werking op 1 juli 2015.

Informatisering / Automatisering:

--

Burger- en overheidsparticipatie:

Zie ook paragraaf planning.

Communicatie:

De vaststelling van de verordening wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

Overige consequenties:

De gemeenten in Twente hebben een nieuwe re-integratieverordening vastgesteld waarin de nieuwe regels op grond van de Participatiewet zijn verwerkt. In deze verordening zijn onder meer de nieuwe instrumenten zoals het nieuwe beschut werken en de nieuwe loonkostensubsidie geregeld. Hoewel de teksten van de verordeningen hier en daar kunnen afwijken, is er wel sprake van één regionaal instrumentarium om de doelgroep van de Participatiewet te begeleiden naar werk.